

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Přídavná jména jsou ohebným slovním * * * * (jako podstatná jména, zájmena, číslovky a slovesa). To znamená, že můžeme měnit jejich tvar (přídavná jména skloňujeme, slovesa zase časujeme). Přídavná jména odpovídají na otázky Jaký? Který? • • • • → odtud vyplývají dvě kategorie: na otázku Jaký? a Který? odpovídají přídavná jména tvrdá (mladý muž, mladá žena, mladé dítě), nebo měkká (jarní muž, jarní žena, jarní dítě). Na poslední otázku zas odpovídají z hlediska druhu přídavná jména - - - - (se vzory matčin, otcův).

1) Namísto značek doplň do výchozího textu vhodná chybějící slova:

a) * * * * = _____

b) • • • • = _____

c) - - - - = _____

2) Ve které mluvnické kategorii se liší podtržené dvojice přídavných jmen?

(U některých z otázek a – d může být více odpovědí, dvě z uvedených mluvnických kategorií spolu totiž úzce souvisí ☺.)

	PÁD	ČÍSLO	DRUH	ROD	VZOR
a) K malému městu. Sype krmení divokým zvířatům.	a)	a)	a)	a)	a)
b) Nemluv o cizím neštěstí. Přepili se kozím mlékem.	b)	b)	b)	b)	b)
c) Dostala prsten z ryzího zlata. Jednal bez rozumného uvážení.	c)	c)	c)	c)	c)
d) Plánoval hanebné spiknutí. Lid měl moudrého panovníka.	d)	d)	d)	d)	d)

- Které dvě mluvnické kategorie spolu souvisí ve smyslu „nastane-li změna v jedné mluvnické kategorii, nastane zákonitě také v jiné“?

_____ + _____

3) Uveď druhý stupeň uvedených přídavných jmen.

a) hezký → _____ d) sladký → _____

b) hluboký → _____ e) skromný → _____

c) krátký → _____ f) úzký → _____

4) Které z přídavných jmen lze stupňovat?

a) vdaná b) ženatý c) těhotná d) ochotná

5) Které z přídavných jmen nevzniklo odvozováním?

a) bohabojný b) bezbožný c) nadpozemský d) předurčený

6) Které z přídavných jmen vzniklo skládáním?

a) bezprecedentní b) voděodolný c) podprůměrný d) kolmý

7) Které přídavné jméno má dva kořeny?

a) krátkozraký b) bezpříznakový c) subpolární d) nemilá

1) Utvoř správný tvar přídavného jména dle daných mluvnických kategorií.

a) (vyznačující se ochotou)

→ 7. pád, č. mn., rod ženský, druh: tvrdé příd. jm., vzor mladý:

b) (přídavné jméno ze slovesa „nechtít“)

→ 4. pád., č. j., rod mužský životný, druh: tvrdé příd. jm., vzor mladý

c) (přídavné jméno ze jména „vrána“)

→ 6. pád, č. j., rod střední, druh: měkké příd. jm., vzor jarní

d) (přídavné jméno s významem „mající rozum“)

→ 4. pád. č. j., rod mužský neživotný, druh: tvrdé příd. jm., vzor mladý

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2 - 4

Vlastní složeniny – druh složenin, které nelze beze zbytku a plynule rozdělit na dvě smysluplná slova; často totiž obsahují spojovací morfém *marnotratný, krvežíznivý, devítiprstý*.

Nevlastní složeniny – takové složeniny, které lze plynule rozdělit na dvě smysluplná slova, z nichž vznikly: *všehoschopný* (= je schopný všeho), *mocichtivý* (je chtivý moci), *krveprolití* (prolití velkého množství krve), *ohnivzdorný* (vzdorný vůči ohni), *chvályhodný* (hodný/hoden chvály).

2) Která z možností je ukázkou složeniny vlastní?

- a) penězchtivý c) severovýchodní
b) všehoschopný d) samodržící

3) Která z možností je ukázkou složeniny nevlastní?

- a) rovnostranný b) šestipý c) jednomyslný d) práceschopný

4) Na kterém řádku se nachází pouze složeniny nevlastní?

- a) pravděpodobný – pozoruhodný – všeobjímající
b) jihozápadní – severovýchodní – jihovýchodní
c) krátkozraký – jednoruký – osmičlenný
d) stříhoruký – dalekozraký – vodoměrný

5) Rozhodněte, zda se jedná o přídavné jméno ve tvaru 2. stupně (ANO), či nikoli (NE).

	ANO	NE		ANO	NE
a) snazší	a)	a)	e) protivnější	e)	e)
b) užší	b)	b)	f) ostřejší	f)	f)
c) vedlejší	c)	c)	g) milejší	g)	g)
d) protější	d)	d)	h) zdejší	h)	h)

6) Uveď správný tvar odvozeného přídavného jména (*Jaký?*).

Dorazili (*Praha*) _____ i (*Francie*) _____ turisté.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

- a) David je manuálně velice neobratný, dá se říct, že **má obě ruce** * * * * .
- b) Marta zdědila obrovský majetek a najednou **si žije na** * * * * **noze**.
- c) Ti dva se stále hádají o úplně nesmysly. Už mě ty jejich * * * * **války** vadí.
- d) Ta její pomoc nám akorát způsobila potíže. Prokázala nám * * * * **službu**.
- e) Je pěkně prohnáný a Istivý, opravdu je to **všemi mastmi** * * * * chytrák.
- f) Neustále mění názory a je velice nestálý – tedy **je jako** * * * * **počasí**.

1) Doplň na místo označené * * * * ve výchozím textu přídavná jména do jednotlivých rčení.

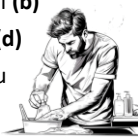
- a) _____ d) _____
- b) _____ e) _____
- c) _____ f) _____

2) Rozhodni, zda lze daná přídavná jména stupňovat (ANO), či nikoli (NE).

	ANO	NE		ANO	NE
a) prodaný byt	☐	☐	d) olověná součástka	☐	☐
b) zvědavá dívka	☐	☐	e) lví hřiva	☐	☐
c) ovdovělá paní	☐	☐	f) kolegovy přesčasy	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Musíme si pořídit nové (a) prkno a v domácnosti nám došel i (b) papír. Tatínek (c) skvrnu na kravatě si stěžoval, že ten nový (d) prostředek je k ničemu. Maminka (e) lednici nákupem se mu z kuchyně smála, že to bude spíše rukama.

3) Která z možností správně doplňuje slova chybějící ve výchozím textu?

- a) žehlicí – žehlící d) čistící – čistící
- b) pečící – pečící e) plnicí – plnicí
- c) čistící – čistící

4) Ve které z možností se nachází pouze objektivní přídavná jména (= která nehodnotí subjektivně popisovanou skutečnost, ale sdělují objektivní fakta).

- a) Kupte si tuto **krásnou** sadu obrazů, a vytvořte si tak **pěkný** domov.
- b) To je ale **hloupý** nápad, tvůj kamarád je s těmi nápady už **otravný**.
- c) Tento **dřevěný** stůl do kuchyně je vyroben z **mahagonového** dřeva.
- d) Jen do dnešní půlnoci jsou ve slevě **nádherné** šaty s **elegantní** kabelkou.

5) Rozhodni, zda jsou dané texty pravopisně správně (ANO), či nikoli (NE).

	ANO	NE
a) Slyším vrkat Strýčkovi holuby.	☐	☐
b) Františkovi kamarádi jsou fajn.	☐	☐
c) Oba běžci byli neskutečně rychlý .	☐	☐
d) Nemluv s cizými lidmi.	☐	☐
e) Hamburger si nedám – nejím hovězí .	☐	☐

1) Do které možnosti lze doplnit pravopisné jevy níže, aby byla správně?

HLOUPÍ – RYZÍ – PROTŘELÝ

- a) Nebuďte * * * * a nenaletěte na ty manipulace – za takovou cenu se jistě nejedná o * * * * zlato! Jde jen o * * * * způsob, jak okrást člověka.
- b) I Jirka udělal opravdu * * * * žertík, jeho city k Miluše byly skutečně * * * * a zasloužil si ji o dost více než ten * * * * sousedův synek.
- c) Tihle loupežníci nebyli * * * * a moc dobře rozeznali * * * * drahokam od nastražené napodobeniny. Vůz s atrapami tak nechali ujet a past na ně už zase nesklapla – byli to pěkně * * * * lapkové.
- d) Všichni ti * * * * zlatokopové opouštěli s vidinou zisku své domovy, nakupovali nářadí a vydávali se hledat * * * * zlato. Lidé, kteří však na jejich zlaté horečce zbohatli nejvíc, byli kupodivu hlavně * * * * obchodníci s nářadím, kteří těmto pošetilcům ve velkém prodávali lopaty, krumpáče a další nářadí.

2) Které přídavné jméno patří na místo označené * * * * ?

Spoj jednotlivé možnosti (1 – 4) se správným doplněním (a – d).

1. Teď je pro nás * * * * , zda si to můžeme finančně dovolit. _____
2. Marketingový kurz je * * * * pro ty, co prodávají na e-shopu. _____
3. Vysvětlím vám to: fondán je * * * * druh cukrářské hmoty. _____
4. Jakým slovním druhem je * * * * větný člen? _____

- a) určovaný b) určující c) určitý d) určený

3) Která z možností není ukázkou druhého stupně přídavného jména?

- a) temnější b) tamější c) tišší d) tužší

4) Uveďte daná přídavná jména ve tvaru druhého stupně:

- a) bohatá → _____ d) zlý → _____
- b) vysoké → _____ e) dobrý → _____
- c) hebký → _____ f) tuhé → _____

5) Do které z možností patří níže uvedené pravopisné řešení?

Vysvětlíš mi fyzikální pojem * * * * moment, prosím?
 Profesor * * * * hlavou tak vyjadřoval svůj nesouhlas.
 Vůz * * * * v létě chodníky málem srazil cyklistu.
 * * * * vůz však naštěstí zvládl včas zabrzdít.

- a) kroucí – kroucí – kropící – kropící
- b) kroucí – kroucí – kropící – kropící
- c) kroucí – kroucí – kropící – kropící
- d) kroucí – kroucí – kropící – kropící

6) Utvoř množné číslo uvedeného spojení:

Olomoucký a Pařížský rodák → _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Přídavná jména jsou ohebným slovním * * * * (jako podstatná jména, zájmena, číslovky a slovesa). To znamená, že můžeme měnit jejich tvar (přídavná jména skloňujeme, slovesa zase časujeme). Přídavná jména odpovídají na otázky Jaký? Který? • • • • → odtud vyplývají dvě kategorie: na otázku Jaký? a Který? odpovídají přídavná jména tvrdá (mladý muž, mladá žena, mladé dítě), nebo měkká (jarní muž, jarní žena, jarní dítě). Na poslední otázku zas odpovídají z hlediska druhu přídavná jména - - - - (se vzory matčin, otcův).

1) Namísto značek doplň do výchozího textu vhodná chybějící slova:

- a) * * * * = druhem
- b) • • • • = čí?
- c) - - - - = přivlastňovací

2) Ve které mluvnické kategorii se liší podtržené dvojice přídavných jmen?

(U některých z otázek a – d může být více odpovědí, dvě z uvedených mluvnických kategorií spolu totiž úzce souvisí ☺.)

	PÁD	ČÍSLO	DRUH	ROD	VZOR
a) K malému městu. Sype krmení divokým zvířatům.	☐	☒	☐	☐	☐
b) Nemluv o cizím neštěstí. Přepili se kozím mlékem.	☒	☐	☐	☐	☐
c) Dostala prsten z ryzího zlata. Jednal bez rozumného uvážení.	☐	☐	☒	☐	☒
d) Plánoval hanebné spiknutí. Lid měl moudrého panovníka.	☐	☐	☐	☒	☐

- Které dvě mluvnické kategorie spolu souvisí ve smyslu „nastane-li změna v jedné mluvnické kategorii, nastane zákonitě také v jiné“?

druhvzor

3) Uveď druhý stupeň uvedených přídavných jmen.

- a) hezký → hezčí d) sladký → sladší
- b) hluboký → hlubší e) skromný → skromnější
- c) krátký → kratší f) úzký → užší

4) Které z přídavných jmen lze stupňovat?

- a) vdaná b) ženatý c) těhotná ☒ d) ochotná

5) Které z přídavných jmen nevzniklo odvozováním?

- ☒ a) bohabojný b) bezbožný c) nadpozemský d) předurčený

6) Které z přídavných jmen vzniklo skládáním?

- a) bezprecedentní ☒ b) voděodolný c) podprůměrný d) kolmý

7) Které přídavné jméno má dva kořeny?

- ☒ a) krátkozraký b) bezpříznakový c) subpolární d) nemilá

1) Utvoř správný tvar přídavného jména dle daných mluvnických kategorií.

a) (vyznačující se ochotou)

→ 7. pád, č. mn., rod ženský, druh: tvrdé příd. jm., vzor mladý:

ochotnými

b) (přídavné jméno ze slovesa „nechtít“)

→ 4. pád., č. j., rod mužský životný, druh: tvrdé příd. jm., vzor mladý

nechtěného

c) (přídavné jméno ze jména „vrána“)

→ 6. pád, č. j., rod střední, druh: měkké příd. jm., vzor jarní

vráním

d) (přídavné jméno s významem „mající rozum“)

→ 4. pád. č. j., rod mužský neživotný, druh: tvrdé příd. jm., vzor mladý

rozumný

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2 - 4

Vlastní složeniny – druh složenin, které nelze beze zbytku a plynule rozdělit na dvě smysluplná slova; často totiž obsahují spojovací morfém *marnotratný, krvežíznivý, devítiprstý*.

Nevlastní složeniny – takové složeniny, které lze plynule rozdělit na dvě smysluplná slova, z nichž vznikly: *všehoschopný* (= je schopný všeho), *mocichtivý* (je chtivý moci), *krveprolití* (prolití velkého množství krve), *ohnivzdorný* (vzdorný vůči ohni), *chvályhodný* (hodný/hoden chvály).

2) Která z možností je ukázkou složeniny vlastní?

- a) penězchtivý ☒ c) severovýchodní
b) všehoschopný d) samodržící

3) Která z možností je ukázkou složeniny nevlastní?

- a) rovnostranný b) šestipý c) jednomyslný ☒ d) prácešopný

4) Na kterém řádku se nachází pouze složeniny nevlastní?

- ☒ a) pravděpodobný – pozoruhodný – všeobjímající
b) jihozápadní – severovýchodní – jihovýchodní
c) krátkozraký – jednoruký – osmičlenný
d) stříhoruký – dalekozraký – vodoměrný

5) Rozhodněte, zda se jedná o přídavné jméno ve tvaru 2. stupně (ANO), či nikoli (NE).

	ANO	NE		ANO	NE
a) snazší	☒	☐	e) protivnější	☒	☐
b) užší	☒	☐	f) ostřejší	☒	☐
c) vedlejší	☐	☒	g) milejší	☒	☐
d) protější	☐	☒	h) zdejší	☐	☒

6) Uveď správný tvar odvozeného přídavného jména (*Jaký?*).

Dorazili (*Praha*) pražští i (*Francie*) francouzští turisté.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

- a) David je manuálně velice neobratný, dá se říct, že **má obě ruce** * * * * .
- b) Marta zdědila obrovský majetek a najednou **si žije na** * * * * **noze**.
- c) Ti dva se stále hádají o úplně nesmysly. Už mě ty jejich * * * * **války** vadí.
- d) Ta její pomoc nám akorát způsobila potíže. Prokázala nám * * * * **službu**.
- e) Je pěkně prohnáný a Istivý, opravdu je to **všemi mastmi** * * * * chytrák.
- f) Neustále mění názory a je velice nestálý – tedy **je jako** * * * * **počasí**.

1) Doplň na místo označené * * * * ve výchozím textu přídavná jména do jednotlivých rčení.

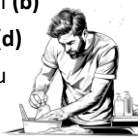
- a) levé d) medvědí
- b) vysoké e) mazaný
- c) žabomyši f) aprílové

2) Rozhodni, zda lze daná přídavná jména stupňovat (ANO), či nikoli (NE).

	ANO	NE		ANO	NE
a) prodaný byt	☐	☒	d) olověná součástka	☐	☒
b) zvídavá dívka	☒	☐	e) lví hříva	☐	☒
c) ovdovělá paní	☐	☒	f) kolegovy přesčasy	☐	☒

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Musíme si pořídit nové (a) prkno a v domácnosti nám došel i (b) papír. Tatínek (c) skvrnu na kravatě si stěžoval, že ten nový (d) prostředek je k ničemu. Maminka (e) lednici nákupem se mu z kuchyně smála, že to bude spíše rukama.

3) Která z možností správně doplňuje slova chybějící ve výchozím textu?

- a) žehlič – žehlič d) čisticí – čistící
- b) pečící – pečící e) plnicí – plnicí
- c) čisticí – čisticí

4) Ve které z možností se nachází pouze objektivní přídavná jména (= která nehodnotí subjektivně popisovanou skutečnost, ale sdělují objektivní fakta).

- a) Kupte si tuto **krásnou** sadu obrazů, a vytvořte si tak **pěkný** domov.
- b) To je ale **hloupý** nápad, tvůj kamarád je s těmi nápady už **otravný**.
- c) Tento **dřevěný** stůl do kuchyně je vyroben z **mahagonového** dřeva.
- d) Jen do dnešní půlnoci jsou ve slevě **nádherné** šaty s **elegantní** kabelkou.

5) Rozhodni, zda jsou dané texty pravopisně správně (ANO), či nikoli (NE).

	ANO	NE
a) Slyším vrkat Strýčkovi holuby.	☐	☒
b) Františkovi kamarádi jsou fajn.	☒	☐
c) Oba běžci byli neskutečně rychlý .	☐	☒
d) Nemluv s cizými lidmi.	☐	☒
e) Hamburger si nedám – nejím hovězí .	☒	☐

1) Do které možnosti lze doplnit pravopisné jevy níže, aby byla správně?

HLOUPÍ – RYZÍ – PROTŘELÝ

- a) ☒ Nebuďte * * * * a nenaletěte na ty manipulace – za takovou cenu se jistě nejedná o * * * * zlato! Jde jen o * * * * způsob, jak okrást člověka.
- b) I Jirka udělal opravdu * * * * žertík, jeho city k Miluše byly skutečně * * * * a zasloužil si ji o dost více než ten * * * * sousedův synek.
- c) Tihle loupežníci nebyli * * * * a moc dobře rozeznali * * * * drahokam od nastražené napodobeniny. Vůz s atrapami tak nechali ujet a past na ně už zase nesklapla – byli to pěkně * * * * lapkové.
- d) Všichni ti * * * * zlatokopové opouštěli s vidinou zisku své domovy, nakupovali nářadí a vydávali se hledat * * * * zlato. Lidé, kteří však na jejich zlaté horečce zbohatli nejvíc, byli kupodivu hlavně * * * * obchodníci s nářadím, kteří těmto pošetilcům ve velkém prodávali lopaty, krumpáče a další nářadí.

2) Které přídavné jméno patří na místo označené * * * * ?

Spoj jednotlivé možnosti (1 – 4) se správným doplněním (a – d).

1. Teď je pro nás * * * * , zda si to můžeme finančně dovolit. b)
2. Marketingový kurz je * * * * pro ty, co prodávají na e-shopu. d)
3. Vysvětlím vám to: fondán je * * * * druh cukrářské hmoty. c)
4. Jakým slovním druhem je * * * * větný člen? a)

a) určovaný b) určující c) určitý d) určený

3) Která z možností není ukázkou druhého stupně přídavného jména?

- a) temnější b) ☒ tamější c) tišší d) tužší

4) Uveďte daná přídavná jména ve tvaru druhého stupně:

- a) bohatá → bohatší d) zlý → horší („zlejší“)
- b) vysoké → vyšší e) dobrý → lepší
- c) hebký → hebcí f) tuhé → tužší

5) Do které z možností patří níže uvedené pravopisné řešení?

Vysvětlíš mi fyzikální pojem * * * * moment, prosím?
 Profesor * * * * hlavou tak vyjadřoval svůj nesouhlas.
 Vůz * * * * v létě chodníky málem srazil cyklistu.
 * * * * vůz však naštěstí zvládl včas zabrzdít.

- a) ☒ kroucí – kroucí – kropící – kropící
- b) kroucí – kroucí – kropící – kropící
- c) kroucí – kroucí – kropící – kropící
- d) kroucí – kroucí – kropící – kropící

6) Utvoř množné číslo uvedeného spojení:

Olomoucký a Pařížský rodák → olomoučtí a pařížští rodáci